

МИНИСТЕРСТВО НА ФИНАНСИТЕ

Философия на
фискалната политика
на правителството.

Перспективи и мерки за
растеж

ПЕТЪР ЧОБАНОВ

МИНИСТЪР НА ФИНАНСИТЕ

15 май 2014 г.

гр. Шумен

- **Продължаване на последователна и балансирана фискална политика за избягване на процикличното влияние на бюджета върху икономиката.**
- **Запазване на тренда на основните фискални параметри на бюджетната рамка и придържане към заложените средносрочни цели.**
- **Съобразяване на средносрочните цели с ограниченията на фискалните правила за дефицита, разходите и дълга.**
 - ✓ **Целите за дефицита 2014-2016:** За 2014 г. е разчетен дефицит от 1,8 от БВП, 1,5% от БВП за 2015 г. и 1,1% от БВП за 2016 г.
 - ✓ Съотношението държавен дълг/БВП се предвижда да не надвишава 22,3% към края на 2014 г. За периода 2015-2017 г. се очаква да се движи в рамките на 20,1-22,9% от прогнозния БВП, като в края на периода се очаква нивото му да се стабилизира на около 20,1%.

НОВИ МОМЕНТИ ПРИ УПРАВЛЕНИЕТО НА ПУБЛИЧНИТЕ ФИНАНСИ

- Основна цел на политиките, заложи в Бюджет 2014 – **рестартиране на икономиката и постигането на ускорен растеж.**
- Промени се наложеният през последните години макроикономически модел растежът да се задържа чрез фискалната политика.
- Промени се моделът на преразпределение на публичните ресурси в посока използване на бюджета като ефективен инструмент за подкрепа на растежа, насърчаване на инвестициите и заетостта и осигуряване на нужната социална закрила за уязвимите слоеве на обществото.
- Залагат се мерки за оптимизирането на разходите на администрацията и за обвързване на бюджетите с постигането на конкретни резултати.
- Приоритетно се осигуряват средства за финансиране на ключови социални сектори и политики.

Прогнози и очаквания за българската икономика за периода 2014-2017 г.:

- Реален растеж на БВП за 2014 г. - 2,1%. Ускоряване на икономическия растеж от 2,6% до 3,4% от БВП в периода 2015–2017 г. с основен принос ускоряване на растежа на потреблението на домакинствата и подобряване на инвестиционната активност в страната.
- Сравнително ниска инфлация през 2014 г. (-0,2% средногодишен ХИПЦ). Ускоряване до 2,4% през 2015 г. с ефект от по-ниската база през предходната година и очаквано забавяне до 1,7-1,8% в периода 2016-2017 г.
- Леко подобряване на пазара на труда през 2014 г. - стабилизиране на заетостта.

ПРИРОРИТЕТНИ НАПРАВЛЕНИЯ НА ДАНЪЧНАТА ПОЛИТИКА И РЕАЛИЗИРАНИ ИНИЦИАТИВИ

- **Стимулиране на инвестиционната активност и заетостта:**
 - Усъвършенствана бе данъчната преференция преотстъпване на корпоративен данък за предприятия, извършващи производствена дейност в общини с висока безработица.
 - Въведе се нова данъчна преференция за намалена акцизна ставка върху газьола, използван при първично селскостопанско производство.
- **Стимулиране на енергийната ефективност и опазване на околната среда:**
 - Предвидена е намалена акцизна ставка за природния газ, използван като моторно гориво, при разрешение от ЕК;
 - Работи се за усъвършенстване на данъчното облекчение за данъка върху превозните средства.
- **Повишаване на бюджетните приходи и борба с контрабандата:**
 - Реализира се мярката за въвеждане на система за обратно начисляване на ДДС при доставки на зърнени и технически култури;
 - Въведе се нова система за фискален контрол върху движението на стоки с висок фискален риск на територията на страната чрез изградена структура от мобилни екипи към НАП.

- **Подобряване ефективността на процеса по възстановяване на ДДС:**
 - ✓ Стриктно спазване на законоустановените срокове за възстановяване на ДДС.
 - ✓ Въвеждане на принцип на възстановяване на ДДС по поредност на подадените справки декларации с деклариран ДДС за възстановяване.
 - ✓ През периода юли-декември 2013 г. е възстановен ДДС в размер на 3 279 млн. лв. или с 200 млн. лв. повече в сравнение със същия период на 2012 г.
 - ✓ През периода 01.01-31.03.2014 г. възстановеният ДДС е общо в размер на 1 446 млн. лв.
- **Възстановяване на корпоративен данък - 173, 7 млн. лв. за 2013 г. при 63,2 млн. лв. за 2012 г. Ръстът 2013 г. спрямо 2012 г. е 110,5 млн. лв. или 174,6%.**
- **Навременно плащане по търговски сделки**
 - ✓ Размерът на просрочените задължения на **централно правителство** към края на 2013 г. е 107,7 млн. лв., като **намалява с 40 млн. лв.** спрямо юни 2013 г.
 - ✓ Просрочените задължения по **бюджетите на общините** са в размер на **169,4 млн. лв.**, формирани от 152 общини (57,6 % от общия брой общини).

ДАНЪЧНА И ОСИГУРИТЕЛНА ПОЛИТИКА В СРЕДНОСРОЧНА ПЕРСПЕКТИВА

- Ще продължи да бъде ориентирана към подкрепа на икономическия растеж и повишаването на фискалната устойчивост в дългосрочен план.
- Основен приоритет е запазване на ниските данъчни ставки за корпоративни данъци и тези на физическите лица, като важен стимул за инвестиции, икономически растеж и заетост.
- За периода 2015-2017 г. се предвиждат следните промени:
 - повишаване на акцизните ставки на цигарите в съответствие с договорения преходен период за достигане на минималните нива на акцизните ставки в Общността;
 - т. нар. „данък лихва“ се намалява от 8 на сто през 2014 г. на 6 на сто – за доходите, придобити през 2015 г.; 4 на сто – за доходите, придобити през 2016 г.; 0 на сто – за доходите, придобити през 2017 г. и следващите години.
- **Осигурителната политика през периода до 2017 г.** предвижда запазване на размера на вноските за социално и здравно осигуряване.
- **Поддържане на високо ниво** на събираемост за данъчно-осигурителните приходи, чийто дял се предвижда да бъде 30,1% от БВП за следващите години на прогнозния период.

Бюджет 2014 осигурява приоритетно финансиране за:

- Секторните политики в областта на образованието, здравеопазването, социалните дейности и културата, които се реализират с участието на местните власти.
- Стимулиране и развитие на образованието, съобразено с нуждите на бизнеса.
- Подобряване на общинската инфраструктура и изграждане на общински пътища.
- Ключови проекти в областта на околната среда.
- Подкрепа за селското стопанство.

Еврофондове - очакваните разходи по Структурните и Кохезионния фондове през 2014 г. са в размер на 3,245 млрд. лв., очакваните приходи са 2,188 млрд. лева.

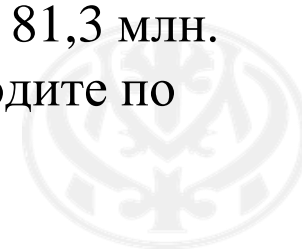
Социалната политика е основен приоритет на правителството, поради което в бюджетната рамка са разчетени допълнителни разходи за:

- Активни мерки на пазара на труда – за мерки в подкрепа на лицата от неравнопоставените групи на пазара на труда, вкл. младежи и лица над 50 годишна възраст;
- Увеличаване размера на месечната добавка за отглеждане на дете с трайни увреждания до 18-годишна възраст и до завършване на средното образование, но не по-късно от 20-годишна възраст по Закона за семейни помощи за деца от 240 лв. на 270 лв.;
- За развитие на професионалната приемна грижа.
- Предвидено е увеличаване на МРЗ от 310 лв. в началото на мандата на правителството, което да достигне 450 лв. през 2017 г.;

Насоки за развитие на здравната политика

- Подобряване на качеството и достъпа до здравни услуги.
- Преструктуриране и оптимизиране на болничния сектор.
- Приключване на процеса по въвеждане на интегрирано електронното здравеопазване.
- Осигуряване на контрол на качеството на медицинските услуги и внедряване на системи за мониторинг.
- Въвеждане на национални здравно-информационни стандарти, разработване на модел на национална здравно информационна мрежа, оперативна съвместимост на информационните системи в здравеопазването, както и внедряване на политики за информационна сигурност
- Нарастване на разходите на НЗОК за периода 2015, 2016 и 2017 г. спрямо предходната година съответно със 133,2 млн. лв., с 64,6 млн. лв. и с 81,3 млн. лв. при спазване на изискването за баланс между приходите и разходите по бюджета на НЗОК.

Финансови механизми в областта на образованието

- Запазен е размерът на финансирането на основни инструменти като стипендии, безплатни учебници, средства за хранене на ученици, за осигуряване на безплатен превоз и за ученически общежития.
- Единните разходни стандарти са запазени в достигнатия размер от 2013 г.
- Запазено е програмно-конкурсното финансиране на средното образование.
- Предвидени са допълнителни средства в размер на около 80 млн. лв. за структурни мерки и програми за развитие на образованието.
- Разчетени са допълнителни разходи по бюджетите на ДВУ за периода 2015-2017 г. във връзка с променените механизми за финансиране с 21,4 млн. лв.

Пенсионна политика

- Беше възстановено и се предвижда продължаване действието на т.нар. „Швейцарско правило“. Процентите за индексация са съответно: 2,1 % за 2015 г.; 3,5 % за 2016 г.; 3,3 % за 2017 г., като необходимите средства са разчетени в бюджета;
- Предвижда се въвеждане на трайна практика за финансово обезпечаване на добавки към пенсии на пенсионерите (великденски и коледни добавки);
- Минималният размер на пенсията за осигурителен стаж и възраст се увеличава от 154,50 на 157,74 лв. от 1 юли 2015 г., от 157,74 на 163,26 лв. от 1 юли 2016 г., от 163,26 на 168,65 лв. от 1 юли 2017 г.
- Максималният размер на получаваните една или повече пенсии се увеличава от 1 юли 2015 г. от 840,00 на 910,00 лв., от 1 юли 2016 г. от 910,00 на 980,00 лв., а от 1 юли 2017 г. от 980,00 на 1050,00 лв.

Възстановяване на процеса на фискална децентрализация и бюджетни взаимоотношения с общините

Работи се по реализация на механизъм за подпомагане на общини в затруднено финансово състояние.

Работи се по създаване на нов приходоизточник за общините в частта на данъците върху доходите на физическите лица и за изработване на нов ЗМДТ с цел оптимизиране събирането на данъците и по-справедливото им разпределение, както и за разширяване на правомощията на общините;

Бюджетните взаимоотношения с общините през 2015 г.:

- За делегирани от държавата дейности е предвидено увеличение със 75,1 млн. лв.
- За капиталовата субсидия и целевите трансфери в местните и делегираните от държавата дейности е предвидено увеличение с 22,2 млн.лв., в т.ч. за изравнителна субсидия с 8,3 млн. лв., за зимно поддържане и снегочистване с 4 млн. лв. и за целева субсидия за капиталови разходи – с 9,9 млн. лв. В рамките на тези средства се предвижда ръст на целевата субсидия за общински пътища с 3 млн. лв.

Публична инвестиционна програма „Растеж и устойчиво развитие на регионите“

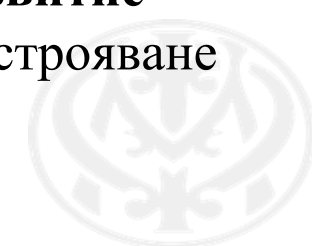
- **Цел** - постигане на икономически растеж, устойчиво развитие на регионите, повишаване на конкурентоспособността на икономиката и създаване на възможност за генериране на заетост и доходи.
- **Ресурс** - 500 млн. лв.
- **Проектите се подбират на база критерии.**
- **Одобрените проекти и програми:**
 - ✓ Междуведомственият съвет разгледа 1100 проектни предложения на общините, от които **392 проекта** ще получат финансиране на обща стойност **339 млн. лева**.
 - ✓ в Министерството на финансите постъпиха 16 апликационни форми от министерства, от които са удовлетворени 13 за **160 млн. лева**.
- **Разплащане**
 - ✓ Одобрените проекти получат **авансово 30%** от сумата на проекта.
 - ✓ Последващите плащания се извършат на база на представени разходооправдателни документи от бенефициентите в рамките на един месец.
 - ✓ Възможност за прекратяване на финансирането на даден проект и пренасочване на икономията от средства към други проекти/програми.

Публична инвестиционна програма „Растеж и устойчиво развитие на регионите“

По сектори средствата в размер на 499,3 млн. лева се разпределят:

- **ВиК и управление на отпадъците – общо 78,3 млн. лв. или 15,68% от общата сума по ПИП**
 - ✓ за ВиК проекти – 61,3 млн. лв.
 - ✓ за управление на отпадъците – 17 млн. лв.
- **Транспортна инфраструктура – общо 104,6 млн. лв. или 20,95% от общата сума.**
- **Социална и културна инфраструктура – общо 197,5 млн. лв. или 39,56% от общата сума:**
 - ✓ училища и детски градини – 25 млн. лв.
 - ✓ Висши учебни заведения – 15,7 млн. лв.
 - ✓ здравеопазване – 27,3 млн.лв.
 - ✓ спортни зали и съоръжения – 62,9 млн. лв.
 - ✓ проекти в социалната сфера – 6,7 млн. лв.
- **Други сектори, подкрепящи социално-икономическото развитие – 118,9 млн. лв. или 23,81%, от които 112 млн. лева са за благоустрояване на малки населени места.**

Българска банка за развитие – мост между държавата и бизнеса

■ Цел

- ✓ Създаване на благоприятна финансова среда.
- ✓ Насърчаване развитието на иновациите и конкурентоспособността на българските фирми.
- ✓ Насърчаване износа и производството.

■ Възможности

- ✓ Единствената 100% държавна банка на местния пазар.
- ✓ По-лесен достъп до финансов ресурс (достъп до международни финансови институции, специализирани в осигуряването на линии за развитие на МСП).
- ✓ Приоритетни сфери на финансиране – иновации, енергоспестяващи технологии, експорт.
- ✓ Ясен фокус към МСП, съгласно Закона за ББР.
- ✓ Специален фокус – експортно финансиране. В процес на разработка и въвеждане са редица нови продукти за българските износители.
- ✓ Изграждане на национална мрежа от представителства.

БЛАГОДАРЯ ЗА ВНИМАНИЕТО!